

PhDr. Jan Dolák, Ph.D.

Sedmdesátník Ing. Marcel Lalkovič, CSc.

V lednu 2014 oslavil své kulaté narozeniny významný slovenský muzejník, muzeolog a autor stovek odborných textů **Ing. Marcel Lalkovič, CSc.**

Narodil se 27. 1. 1944 v Banské Štiavnici. Střední a vysokou školu absolvoval v Košicích, kde v roce 1967 ukončil Banskou fakultu VŠT, obor banské meračstvo. V roce 1970 nastoupil do **Múzea Slovenského krasu** a v Lipovském Mikuláši působil až do roku 2001, z toho v letech 1987–2001 jako ředitel.

Ing. Lalkovič zasvětil většinu svého života jeskyním, muzejnictví a muzeologii. V prvních letech své práce v muzeu se Lalkovič zabýval dokumentací krasových jevů, což vyústilo do zpracování *Jednotného systému dokumentace Muzea slovenského krasu*, zavedeného do praxe v roce 1976, do celoslovenského systému aplikovaného v roce 1983. Dále pracuje na metodikách budování specializovaných expozic ochrany přírody, zkoumá prostorové změny ledových útvarů v **Dobšinské ledové jeskyni** a zabývá se i historií speleologie na Slovensku. Obhájením kandidátské dizertační práce nazvané *Efektivní způsoby zaměřování a zobrazování jeskynních prostor* ukončil v roce 1990 svoji externí vědeckou aspiranturu na mateřské vysoké škole v Košicích.

V letech 1974–1977 byl M. Lalkovič posluchačem postgraduálního studia muzeologie v Brně, které završil závěrečnou prací *Analyza krasového múzea a jeho postavenie v sieti múzeí*. Byl autorem dvaceti výstav a pěti expozic, patřil mezi zakladatele mezinárodní soutěžní výstavy **Speleofotografia**, pořádané od roku 1982.

V letech 1973–1976 vykonával funkci tajemníka **Slovenské speleologické společnosti**, byl členem předsednictva a později i předsedou **Komise pro speleologickou dokumentaci** (do 1991), byl členem **Mezinárodní speleologické unie (UIS)**. V letech 1990–1992 byl tajemníkem **Česko-slovenské muzeologické společnosti**, od roku 1992 působil jako tajemník a v letech 1993–1997 jako předseda **Zvazu múzeí na Slovensku**. M. Lalkovič byl členem řady redakčních rad příležitostných sborníků i odborných periodik (např. bratislavského časopisu **Múzeum**). Zorganizoval řadu symposií a seminářů s muzeologickým, geodeticko-kartografickým a speleologickým zaměřením doma i v zahraničí.

Významná byla i jeho pedagogická činnost. V letech 1991–1994 přednášel muzeologii na brněnské filozofické fakultě, v letech 1997–2001 na filozofické fakultě Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře a v letech 1998–2007 byl odborným asistentem na Fakultě přírodních věd na Univerzitě Mateja Bela v Banské Bystrici. Absolvoval řadu krátkodobých stáží v Budapešti, Poznani a Postojné (Slovinsko).

Za svůj plodný život Marcel Lalkovič opublikoval 3 monografie, na 200 odborných studií a článků a asi 250 popularizačních článků, věnovaných hlavně jeskyňářství a muzejnictví. Zasáhl i do terminologické problematiky, psal televizní scénáře a pro nás, kteří ho známe, nikoli překvapivě, píše i poezii (např. sbírka *Disident lásky*) a prózu.

M. Lalkovič byl za svoji práci nejednou oceněn i vědeckou a odbornou komunitou. Je držitelem více jak deseti medailí, čestných uznání a významných cen.

Milý Marceli, přejeme Ti vše dobré, hodně zdraví a těšíme se na četbu Tvých dalších prací. ■